T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 951
KARAR NO : 2014 / 995
KARAR TR : 17.11.2014

ÖZET : Davacının, davaya konu bulunan 33.800 m² lik deniz alanının, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından davacıya kiralanması sonrasında, davalı İl Özel İdaresi'nin18.12.2013 tarih ve 52921961-000-36173 sayılı yazı ile 16.12.2013-14.12.2014 tarihleri arasındaki bir yıllık döneme ilişkin olarak, sözleşmeye istinaden tahsil edilen 3.601,62-TL. tutarındaki Katma Değer Vergisinin iptaline karar verilmesi istemiyle açtığı davanın, İDARİYARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

-

K A R A R

Davacı : Ö. Balık Ürünleri ve Malz. Paz. Tic. Ltd. Şti
Vekili : Av.S.A. & Av.M.Y. & Av.S.Y.
Davalılar : 1.İzmir İl Özel İdaresi
Vekili : Av.E.D.
2. İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı Kemeraltı Vergi Dairesi Müdürlüğü

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; İzmir İli, Urla İlçesi, Sığacık Körfezi Mevkiinde devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan 33.800 m2 lik deniz alanının, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından davacıya 16.12.2013 tarihli sözleşme ile kiralandığını; 6111 sayılı kanunun geçici 12. Maddesine göre, kiralamadan elde edilen gelirlerin il özel idarelerine ait olduğundan bahisle, İzmir İl Özel İdaresi tarafından davacıya gönderilen 18.12.2013 tarihli ve 52921961-000-36173 sayılı yazı ile 16.12.2013-14.12.2014 tarihleri arasındaki bir yıllık süreye ilişkin 20.009-TL. kira bedeli ile bu bedel üzerinden hesaplanan 3.601,62-TL. tutarındaki KDV'nin il özel idaresi banka hesabına yatırılmasının istendiğini, davacı şirket tarafından da istenen KDV ekli dekontun 18.12.2013 tarihinde İzmir İl Özel İdaresinin banka hesabına yatırıldığını, İzmir İl Özel İdaresi'nin Kemeraltı Vergi Dairesi Müdürlüğü'ne bağlı olduğunu, İzmir İl Özel İdaresi tahsil ettiği KDV tutarını bu vergi dairesine ödemek durumda olduğundan davalı olarak Kemeraltı Vergi Dairesi Müdürlüğü'nün de gösterildiğini;

Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan gayrimenkul niteliğindeki deniz yüzeyi kiralaması işleminden KDV alınmak istenmesinin hukuka aykırı olduğunu, su alanı olarak deniz yüzeylerinin, "ağ kafeslerde su ürünleri yetiştiricilik tesisi yapılmak üzere" kiralanması işleminin katma değer vergisinin konusuna girmediğini; davaya konu su alanının 6111 sayılı Kanun'un 12. maddesi gereğince davacıya kiralandığını ve taraflar arasında bu kapsamda sözleşme imzalandığını, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1. maddesinde Verginin Konusunu Teşkil Eden İşlemlerin ayrıca ve açıkça düzenlendiğini; deniz yüzeyi kiralama işleminin, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın devamlılık arz eden Ticari veya Sınai bir faaliyeti kapsamında yapılması nedeni ile KDV'ye tabi olmadığını, Gelir Vergisi Kanunu'nun 70 inci maddesinde vergiye tabi sermaye iradlarının belirtildiğini; deniz yüzeyi kiralamasının 70. maddede sayılan işlemlerden olmaması sebebiyle de tahsil edilen KDV'nin 'Vergilerin Yasallığı İlkesi'ne aykırı olduğunu; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 70. maddesinde, deniz yüzeyinin kiraya verilmesinden hiç bir suretle bahsedilmediğini; ayrıca deniz yüzeyi kiralamasının maddede belirtilen kiralama işlemleri ile de benzerliğinin bulunmadığını; bu nedenle vergi hukukunda kaim ilke olan kıyas yasağına aykırı olarak bu maddenin dava konusu olaya uygulanmasının hukuka aykırı olacağını; uyuşmazlık konusu olayda, deniz yüzeyi kiralamasında, genel ve katma bütçeli idarelere ve il özel idaresine ait ya da tabi bir müessesenin ticari sınai, zirai veya mesleki nitelikteki teslim veya hizmetinden söz edilemeyeceğinden, işlemin KDV'nin konusuna girmediğini; II Nolu KDV Genel Tebliği'nde "Katma Değer Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin 3 üncü fıkrasının (g) bendinde sayılan; genel bütçeye dahil idareler, katma bütçeye dahil idareler, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, dernek ve vakıflar ile her türlü mesleki kuruluşların kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri Katma Değer Vergisi Kanunu kapsamına girmediğinden vergiye tabi olmayacaktır.

Öte yandan yukarıda sayılan kuruluşlara ait veya tabi olan veya bunlar tarafından kurulan ve işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşlar iktisadi işletme olarak mütalaa edilecek, bunların ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyetleri vergiye tabi olacaktır." denildiğini, devletin hüküm ve tasarrufu altındaki deniz yüzeylerinin (su alanlarının) Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na 1380 sayılı su ürünleri kanunu ile verilen görev kapsamında anılan Bakanlık tarafından, Bakanlığın kuruluş amacını uygun şekilde üreticilere kiraya verilmesi işleminin II nolu KDV Genel Tebliği nedeni ile KDV'ye tabi olmadığını;

Ayrıca kiralamaya konu deniz yüzeylerinin, genel ve katma bütçeli idarelerin ya da İzmir İl Özel İdaresi'nin aktifinde bulunmadığını, bu nedenle başlı başına bir iktisadi işletmeye konu olamayacağını, Danıştay İçtihadı Birleştirme Kurulu'nun 16.06.1994 tarih ve E.1992/4, K.1994/2 sayılı kararında "İnsanların ihtiyaçlarını doğrudan doğruya veya dolayısıyla karşılamak amacıyla işleyen ve işletilen her

iktisadi birime işletme, gelir sağlamak amacıyla yapılan bütün işlere ise iktisadi faaliyet denilmektedir. İktisadi işletme ise gelir sağlamak amacıyla emek ve sermayenin bağımsız bir organizasyon teşkil edecek şekilde birleşmesi ve faaliyete geçmesi şeklinde tanımlanmaktadır." denilmek sureti ile iktisadi işletmenin tanımlandığını, deniz yüzeyinin niteliği gereği başlı başına bir iktisadi işletme oluşturmayacağını; 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17/4-d maddesinde: "İktisadi isletmelere dahil olmayan gayrimenkullerin kiralanması işlemlerinin katma değer vergisinden müstesna olduğu" nun belirtildiğini ve deniz yüzeyinin kiraya verilmesinden elde edilen iratların bu yönden de KDV'den müstesna olduğunu;

Ayrıca yine, Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün 08.10.2008 tarih ve 52200 sayılı genel yazılarında özetle :"5776 sayılı kanunla yapılan değişikliğe Hazinece yapılan gayrimenkul teslimleri ile irtifak hakkı tesisi işlemleri yanında, 07.06.2008 tarihinden itibaren Hazinece yapılan gayrimenkul kiralamaları, kullanma izni verilmesi işlemleri ve ön izin verilmesi işlemlerinin istisna kapsamına alındığı, buna göre hazinenin özel mülkiyetinde olan veya devletin hüküm ve tasarrufu altındaki gayrimenkuller üzerinde 07.06.2008 tarihinden itibaren tesis edilen kiralama işlemlerinin tamamının KDV' den İSTİSNA OLDUĞU..." nun belirtildiğini, bu yönden de davacıdan KDV talep edilmesinin mümkün olmadığını belirtilerek; İzmir İl Özel İdaresi tarafından davacıya gönderilen 18.12.2013 tarihli ve 52921961-000-36173 sayılı yazı ile 16.12.2013-14.12.2014 tarihleri arasındaki bir yıllık süreye ilişkin kira bedeli üzerinden hesaplanan ve tahsil edilen 3.601,62-TL. tutarındaki Katma Değer Vergisinin İPTALİNE, karar verilmesi istemi ile vergi mahkemesinde dava açmıştır.

Davalı İzmir İl Özel İdaresi vekili tarafından süresi içerisinde verilen cevap dilekçesinde aynen:"Davacı şirket ile Tarım Bakanlığı arasında yapılan kiralama sözleşmesinde, açıkça KDV'nin, kiracıya ait olduğu özel şartı var ise ve kiracı tarafından KDV hariç şekilde kira bedeli idareye ödenmiş ise geri kalan bedelin tahsili için idarenin kiracıya sözleşme ile kararlaştırılan bu madde doğrultusunda tahsilat talep etmesi son derece doğal olup, borçlu olmadığını iddia eden davacı tarafın genel mahkemede, borçtan kurtulma, istirdat veya menfi tespit davası türünden davalar açması yoluyla, idareye ödemesi gereken, kira bedelinin tespitini sağlaması mümkün iken, idaremizce sanki Vergi Dairesi imiş gibi KDV tahakkuku veya ödeme emrinin iptali davası gibi bir davayı Vergi Mahkemesinde ikame etmesi hukuka ve usule aykırı olup, diğer yönlerden de davacının dava dilekçesinde yer alan iddialar tamamen mesnetsiz olup reddini talep ediyoruz." şeklindeki gerekçesi ile görev itirazında bulunulmuştur.

İzmir 1. Vergi Mahkemesi: 25.02.2014 gün ve 2013/2612 Esas sayılı kararında aynen; " idare, idare hukuku alanında kamu gücüne dayalı olarak re-sen ve tek yanlı irade açıklaması sonucu tesis etmiş olduğu işlemlere, hukuk alanında yeni durumlar oluşturmasıyla idari işlem kimliği kazandırmakta ve kural olarak bu işlemler özel yasal düzenlemeler dışında, idari yargı denetimine tabi bulunmaktadır. Bu işlemlerden vergilendirme ilgili olan tarh tahakkuk ve tahsil işlemleri ile vergi hukuku kapsamında muafiyet, istisna ve indirim hükümlerinden kaynaklanan uyuşmazlıklar anılan yukarıda anılan hükümle idari yargının bir kolu olan vergi mahkemelerinin görüm ve çözümüne girmektedir.

Olayda, davalı idarece uyuşmazlığın; sözleşmeden doğan ve sözleşmenin tarafları arasında ihtilâf yaratan katma değer vergisinin kiraya dahil mi. hariç mi olduğu ve kiracıdan tahsil edilip edilemeyeceği ile ilgili olduğu, uyuşmazlığın Vergi Mahkemelerinin yetki alanını ilgilendiren bir konu olmayıp, genel mahkemelerde açılması gerektiği iddia edilmiş ise de; davalı idarenin kamu gücüne dayalı tek taraflı olarak sözleşme ücreti üzerinden katma değer vergisi istemine ilişkin işlem. Vergi Mahkemelerinin görev alanına girdiği sonuç ve kanaatine varılmıştır." şeklindeki gerekçesi ile görev itirazının reddine karar vermiştir.

İzmir 1. Vergi Mahkemesi'nin; 02.01.2014 gün ve 2013/2612 sayılı ara kararı ile; "Davanın doğru hasım olan İzmir II Özel İdaresi husumetiyle incelenmesine, İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı'nın (Kemeraltı Vergi Dairesi Müdürlüğü) hasım mevkiinden çıkarılmasına, dava dilekçesinin 2577 sayılı idari Yargılama Usulü kanununun 15. maddesinin (c) fıkrası gereğince gerçek hasım olarak tespit edilen İzmir II Özel İdaresi'ne bu kararımızla birlikte tebliğ edilmek suretiyle tekemmül ettirilmesine ve kararın bir örneğinin davacıya tebliğine, 02 01 2014 tarihinde karar verildi." denilmek sureti ile hasmın düzeltilmesine ve davalı mevkiinde İzmir İl Özel İdaresi'ne yer verilmek sureti ile davanın devamına karar verilmiştir

Davalı İzmir İl Özel İdaresi vekilinin adli yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması yolunda süresi içinde verdiği dilekçesi üzerine dava dosyasının onaylı bir örneği Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı: 09.07.2014 gün ve 2014/194283 sayılı yazısında aynen; "Davacı tarafından davalı idare aleyhine açılan tam yargı davasında, davalı idare görev itirazında bulunmuş, bu itirazın reddedilmesi üzerine davalı idare tarafından olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması talebinde bulunulması nedeniyle dosyanın Başsavcılığımıza gönderildiği anlaşılmıştır.

Davacı Özsu Balık Ürün ve Mal. Gıda Paz.San. ve Tic. Ltd. Şti.ne, İzmir İli, Urla ilçesi, Sığacık Körfezi Mevkiinde devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan 33 800 m2'lık deniz alanı Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından, Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca, 01/06/2011 gün ve 27951 sayılı RG de yayımlanan "Su Ürünleri Yetiştiriciliği Yatırımlarında İhtiyaç Duyulan Su Ve Su Alanları İle Deniz Ve İç Sulardaki Su Ürünleri istihsal Hakkının Kiraya Verilmesi Hakkında Yönetmelik" in 9. Maddesi uyarınca, 16/12/2013 tarihli sözleşme ile kiralanmıştır. 6111 sayılı kanunun geçici 12. Maddesine göre, kiralamadan elde edilen gelirlerin il özel idarelerine ait olduğundan bahisle, İzmir İl Özel İdaresi tarafından 18/12/2013 tarihli ve 52921961-000-36173 sayılı yazı ile (EK-1 ' 16/12/2013-14/12/2014 tarihleri arasındaki bir yıllık süreye ilişkin 20.009,00 TL kıra bedel" ile bu bedel üzerinden hesaplanan 3.601.62-TL tutarındaki KDV'nin il özel idaresi banka hesabına yatırılması istenmiş, davacı tarafından KDV bedeli yatırıldıktan sonra, kira sözleşmesine göre KDV bedelinden sorumlu tutulamayacağı iddiası ile KDV

bedelinin yatırılmasına ilişkin işlemin iptali istemi ile idare mahkemesinde açılan davada, davalı idarenin görev itirazının reddi üzerine, davalı idare vekili tarafından adli yargı lehine görev uyuşmazlığı çıkarılması talep edilmiştir.

Anılan Yönetmeliğin "Suyun ve su ürünleri üretim yerlerinin projeye dayalı olarak kiraya verilmesi" başlığı altında " Madde 9 (I) Deniz ve iç sularda veya bu yerlerden su alınarak yapılacak su ürünleri üretim tesislerinde veya bu alanları ıslah etmek suretiyle projeye davalı olarak yapılacak su ürünleri yetiştiriciliği yatırımlarında ihtiyaç duyulan su ve su ürünleri üretim yerleri Bakanlıkça veya il müdürlüğünce onaylanan projesine istinaden, il müdürlüğünce belirlenen bedel ve süre üzerinden komisyon marifetiyle kiraya verilir.

(2) Projenin onayını müteakip otuz gün içerisinde müteşebbis tarafından kiralama işleminin yapılması esastır. Bu süre içerisinde kiralamanın yapılmaması durumunda proje Bakanlık veya il müdürlüğünce iptal edilir.

(3) Projeye dayalı kiralama işlemlerinde, 7 nci maddenin altıncı fıkrası hariç diğer fıkra hükümleri aranmaz.

(4) Projeye dayalı kiralamalarda kira süresi sona eren işletmeler için yeniden kiralama taleplerinde, il müdürlüğünce su ve su ürünleri üretim yeri yeniden birinci fıkra hükümlerine göre kiraya verilir.

(5) Kira süresi sona eren ve yeniden kiralama talebinde bulunan tesis sahiplerinin, mevcut proje yatırımlarının uygulanması durumunda, kiracı adına önceden Bakanlıkça veya il müdürlüğünce onaylı projesi yeterli görülür. Ancak, projede değişiklik yapılması halinde, kira sözleşmesi düzenlenmeden önce, kiracı tarafından hazırlatılacak projenin Bakanlıkça veya il müdürlüğünce yeniden onaylanması gerekir." şekli ile su ürünleri üretimi amaçlı su yüzeylerinin kiralanması esaslarını düzenlemiştir.

Yönetmeliğin 12. Maddesi ise, “Kira bedelinin ödeme yeri, tesisin bulunduğu ilin il özel idaresidir,” hükmü ile kira bedelinin davalı tarafından tahsiline yetki vermektedir. Davaya konu olayda, taraflar arasında düzenlenmiş bulunan kira sözleşmesinde belirlenen kira alacağı üzerinden tahsil edilip Vergi dairesine yatırılacak KDV’sinden kimin sorumlu tutulacağı, dolayısı ile sözleşmenin yorumundan kaynaklandığı açıktır.

Kamu tüzel kişiliklerinin kamu hizmetinin işleyişi amacıyla 2886 ve 4734 sayılı ihale mevzuatına dayanarak yaptıkları ihale işlemlerinde, ihale aşamasında kalan ve idarenin tek taraflı kamu gücü kullanarak düzenleyici ve belirleyici işlemlerinin, idari işlem niteliğinde olduğu ve 2577 sayılı İYUHK 2-1-a maddesi kapsamında idari yargıya konu olacağı kuşkusuzdur. Ancak davaya konu olayda, ihale aşaması tamamlanmış ve taraflara karşılıklı hak ve yükümlülükler yükleyen kira sözleşmesi imzalanmıştır.

Borçlar Kanunu’nun 299. maddesine göre, kira sözleşmesi, kiraya verenin bir şeyin kullanılmasını veya kullanmayla birlikte ondan yararlanılmasını kiracıya bırakmayı, kiracının da buna karşılık kararlaştırılan kira bedelini ödemeyi üstlendiği sözleşmedir.

Borçlar Kanunu'nun kira sözleşmelerinde, tarafların hak ve yükümlülüklerini düzenleyen 301. maddesi hükmü "Kiraya veren, kiralananı kararlaştırılan tarihte, sözleşmede amaçlanan kullanıma elverişli bir durumda teslim etmek ve sözleşme süresince bu durumda bulundurmakla yükümlüdür. Bu hüküm, konut ve çatılı işyeri kiralarında kiracı aleyhine değiştirilemez; diğer kira sözleşmelerinde ise, kiracı aleyhine genel işlem koşulları yoluyla bu hükme aykırı düzenleme yapılamaz." şeklindeki düzenlemesi, davaya konu olayda taraflar arasındaki soruna ilişkin düzenleme getirmektedir.

Davaya konu olayda, ihale aşaması tamamlandıktan sonra sözleşme koşullarının yerine getirilmesi sırasında yaşanan sorundan kaynaklanan davanın, taraflar arasında düzenlenen kira sözleşmesi ve olayda uygulama yeri bulunan. Borçlar Kanunu hükümleri dikkate alınarak özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde çözülmesi gerekmektedir.” şeklindeki gerekçesi ile 2247 sayılı Yasa'nın 10'uncu maddesi uyarınca, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü’nün, Serdar ÖZGÜLDÜR’ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Ayhan AKARSU, Mehmet AKBULUT ’un katılımlarıyla yapılan 17.11.2014 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:

Başvuru yazısı ve dava dosyası örneği üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı İzmir İl Özel İdaresi vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca, davalı İzmir İl Özel İdaresi bakımından 10.maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Birgül YİĞİT’in, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ’ün idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 33.800 m² lik deniz alanının, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından davacıya 16.12.2013 tarihli sözleşme ile kiralanması sonrasında, davalı İl Özel İdaresi’nin 18.12.2013 tarihli ve 52921961-000-36173 sayılı yazı ile davacıdan istenilen 16.12.2013-14.12.2014 tarihleri arasındaki bir yıllık süreye ilişkin kira bedeli üzerinden hesaplanan ve tahsil edilen 3.601,62-TL. tutarındaki Katma Değer Vergisinin iptaline karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan inceleme neticesinde; davacı ile Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı İzmir İl Müdürlüğü arasında 16.12.2013 tarihli su ve su alanları için kira sözleşmesinin imzalandığı, bu sözleşme ile davaya konu İzmir İli Urla İlçesi Sığacık Körfezi'nde bulunan 33,80 dekar deniz alanının davacı şirkete su ürünleri yetiştiriciliği tesisi kurulmak üzere 14 yıl 8 ay ve 26 gün süre ile ve ilk yıl 20.009,00 TL bedelle kiralandığı, İzmir İl Özel İdaresi Mali İşler ve Strateji Daire Başkanlığı'nın 18.12.2013 gün ve 36173 sayılı yazısı ile davacıya kira sözleşmesine ilişkin ödeme planının gönderildiği, ödeme planı gereğince 16.12.2013-15.12.2014 dönemine ilişkin toplam kira bedelinin 20.009,00 TL, ödenecek KDV miktarının ise 3601,00 TL olarak belirtildiği, davacının da söz konusu KDV talebinin hukuka aykırı olması nedeni ile iptali gerektiğinden bahisle İzmir 1. Vergi Mahkemesi'nde dava açtığı, davalı İl Özel İdaresi vekilinin, davanın görev yönünden reddi ile adli yargıda görülmesi gerektiği yönündeki itirazı üzerine İzmir 1. Vergi Mahkemesi'nin görevlilik kararı vererek itirazı reddettiği, bunun üzerine davalı vekili tarafından 2247 sayılı Kanun'un 10. Maddesi gereğince olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması talebinde bulunduğu ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın, talebe ilişkin olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması kararı üzerine dosyanın Mahkememize geldiği anlaşılmıştır.

Dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerden de anlaşılacağı üzere, dava konusu olayda, Mahkememizden neticelendirilmesi istenilen görev uyuşmazlığının temelinde, kira sözleşmesinden kaynaklanan KDV borcundan sorumluluk davasının hangi yargı yerinde görülmesi gerektiği meselesi bulunmaktadır. Bu anlamda görevli mahkemenin belirlenmesi için, taraflar arasında imzalanan sözleşme ve talep konusu KDV alacağının hukuki niteliği ile mevzuatsal düzenlemelerdeki yeri üzerine durulması gerekmektedir.

A) Taraflar arasında imzalanan sözleşme:

Taraflar arasında imzalanan 16.12.2013 tarihli su ve su alanları için kira sözleşmesinin 11. maddesinde; "Sözleşmeye ait, bütün vergi, resim ve harçlarla, sözleşme giderleri kiracıya aittir" denilmek sureti ile sözleşmeden doğan vergi borcundan davacı şirketin sorumlu olduğu düzenlenmiştir.

Aynı sözleşmenin 'Uygulanacak Hükümler' başlıklı 16. maddesinde; "Kiracı, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu ile 6111 sayılı Kanun, bu kanunlara bağlı olarak çıkarılmış yönetmelik ve genelgeler ile yürürlükteki genel mevzuat hükümleri ilke bu mevzuatta yapılacak değişikliklere uymak zorundadır." denilmek sureti ile sözleşmenin uygulanmasında 1380 sayılı Kanun ve 6111 sayılı Kanun'un öncelikli dikkate alınacağı belirtilmiş, sonrasında aynı sözleşmenin ' İhtilafların Çözüm Yeri' başlıklı 18. maddesinde; "ihtilafların çözüm yeri İzmir icra daireleri ve mahkemeleridir" denilerek uyuşmazlıkların çözümlenmesinde İzmir Mahkemelerinin yer yönünden yetkili olacağı belirtilmiş, görev yönünde ise bir belirleme yapılmamıştır. Bu nedenle sözleşmede belirtildiği üzere öncelikli olarak uygulanması kararlaştırılan 1380 sayılı Kanun ve 6111 sayılı Kanun'da yapılan düzenlemeleri incelemek yerine olacaktır.

B)1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu:

1380 sayılı Su ürünleri Kanunu'nun 1. maddesinde; "Bu Kanun su ürünlerinin korunması, istihsali ve kontrolüne dair hususları ihtiva eder." denilerek, kanunun su ürünü korunması, üretimi ve kontrolüne esas işlemlerde 3180 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacak belirtildikten sonra, aynı kanunun 'Muhakeme Usulü' başlıklı 32. maddesinde; " Bu Kanunda yer alan mahkemece yerine getirilecek görevler zaruret görülmeyen hallerde sulh ceza mahkemelerince onbeş gün içerisinde evrak üzerinden inceleme yapılarak karara bağlanır." denilmek sureti ile kanunun uygulanmasından kaynaklanan ihtilaflarda Sulh Ceza Mahkemesi'nin görevli olacağı düzenlenmiştir. Yine aynı Kanunun Ek 3. maddesinde ; " İdari para cezalarına karşı cezanın tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz, idare tarafından verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmaz. İtiraz, zaruret görülmeyen hallerde evrak üzerinden inceleme yapılarak karara bağlanır. İtiraz üzerine verilen karar kesindir." denilmek sureti ile kanun kapsamında verilecek idari para cezalarına ilişkin olarak idari yargıda dava açılması gerektiği belirtilmiştir. Görüldüğü üzere 1380 sayılı Kanun ile su ürünü yetiştiriciliğinde esas alınması gereken usul ve esaslar belirlenmiş ve bu esaslara aykırı hareket edilmesi durumunda genel görevli mahkemenin sulh ceza mahkemesi olacağı, idari para cezalarına ilişkin itirazlara ise idari yargıda bakılacağı ayrıca ve açıkça düzenlenmiştir. Oysa dava konusu olayı incelediğimizde, taraflar arasındaki ihtilafın su ürünlerinin yetiştirilmesi, korunması ya da kontrolünden kaynaklanan bir ihtilaf olmadığı, taraflar arasında imzalanan sözleşmede belirtilen kira bedelinden kaynaklanan KDV'nin kimin tarafından ödenmesi gerektiği sorunundan kaynaklanan bir ihtilaf olduğu, bu nedenle 1380 sayılı Kanun'da mahkemelerin görevine ilişkin belirlemelerin dosyamız yönünden dikkate alınmasının mümkün olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

C) 6111 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Ve Diğer Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun:

6111 sayılı Kanun ise, 5510,4857, 5411 sayılı Kanunlar başta olmak üzere bir çok kanunda değişiklik yapan genel nitelikteki bir düzenleme olup, dava konusu olay itibari ile inceleme konusu yapılması gereken 'Maliye Bakanlığına, Gümrük Müsteşarlığına, İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Bağlı Tahsil Dairelerince Takip Edilen Amme Alacakları ile Belediyelerin ve Büyükşehir Belediyeleri Su ve Kanalizasyon İdarelerinin Bazı Alacaklarına İlişkin Hükümler' başlıklı 2. Kısmının 'Tahsilatın Hızlandırılmasına İlişkin Hükümler' başlıklı 1. Bölümünün, 'Katma Değer Vergisinde Artırımı' başlıklı 7. Maddesinde; "(1) Katma değer vergisi mükelleflerinin, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri (ihtirazi kayıtla verilenler dâhil) beyannamelerindeki hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden 2006 yılı için % 3, 2007 yılı için % 2,5, 2008 yılı için % 2 ve 2009 yılı için % 1,5 oranına göre belirlenecek katma değer vergisini, vergi artırımı olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen ikinci ayın sonuna kadar beyan etmeleri halinde, bu mükellefler nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul

ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz. 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 11 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi ve geçici 17 nci maddesine göre tecil-terkin uygulamasından faydalanan mükelleflerde artırıma esas tutarın belirlenmesinde, tecil edilen vergiler hesaplanan vergiden düşülür.

(2) Bir aylık vergilendirme dönemine tabi olan katma değer vergisi mükelleflerince, artırımda bulunulmak istenilen yıl içindeki vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak;

a) Verilmesi gereken katma değer vergisi beyannamelerinden, en az üç döneme ait beyannamenin verilmiş olması halinde, bu yıla ait dönemlerden verilmiş olan beyannamelerdeki hesaplanan katma değer vergisi tutarlarının ortalaması bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık hesaplanan katma değer vergisi tutarı bulunur ve bu tutar üzerinden birinci fıkrada belirtilen oranlara göre artırım tutarı hesaplanır.

b) Hiç beyanname verilmemiş ya da bir veya iki döneme ilişkin beyanname verilmiş olması halinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla, artırılan matrah üzerinden % 18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu maddeden yararlanılır. Bu durumda olan adi ortaklık, kollektif ve adi komandit ortaklıklarda ortakların tamamının gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları şarttır.

c) İlgili takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması veya diğer nedenlerle hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması ile tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması halinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden % 18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu maddeden yararlanılır. Şu kadar ki, ilgili takvim yılı içinde yukarıdaki işlemlerin yanı sıra vergiye tabi işlemlerin de mevcudiyeti nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükelleflerin bu madde hükmüne göre ödemeleri gereken katma değer vergisi tutarı, yukarıda belirtildiği şekilde hesaplanacak % 18 oranındaki katma değer vergisi tutarından aşağı olamaz. Bu kapsama giren mükellefler, gelir veya kurumlar vergisi için matrah artırımında bulunmamaları halinde bu madde hükmünden yararlanamaz.

(3) Vergilendirme dönemi üç aylık olan katma değer vergisi mükelleflerinin, yıllık asgari artırım tutarı, hiç beyanname vermemiş olmaları halinde ikinci fıkranın (b) bendinde belirtilen esaslar çerçevesinde, en az bir dönem için beyanname vermiş olmaları halinde ise aynı fıkranın (a) bendinde belirtilen esaslar çerçevesinde belirlenir.

(4) Katma değer vergisi mükelleflerinin, artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları zorunludur. Şu kadar ki, mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içinde işe başlamaları ya da işi bırakmaları halinde, faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri için bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde artırımda bulunulur.

(5) Mükelleflerin artırımda bulunmak istedikleri yıl içindeki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce yapılıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınır.

(6) Artırım talebinde bulunulan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemelerine ilişkin olarak artırım talebinde bulunulan dönemler için, sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden ve artırım talebinde bulunulan dönemler için ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile ilgili inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır. Sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemez.

(7) Bu madde hükmüne göre ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınmaz, ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilmez veya herhangi bir şekilde iade konusu yapılmaz. “ denilmek sureti ile, Katma Değer Vergisinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yeniden düzenlenmiştir.Görüldüğü üzere maddede, katma değer vergisinin uygulanması sırasında karşılaşılabilecek sorunlarda görevli bir yargı yeri belirtilmemiştir.

Ancak yine aynı Kanun’un aynı bölümünde yer alan ‘Kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan amme alacakları’ başlıklı 3. maddesinin 2. fıkrasında; “Bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla bölge idare mahkemeleri veya Danıştay nezdinde ilgisine göre itiraz veya temyiz süreleri geçmemiş ya da itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, resen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklarda, bu maddeye göre ödenecek alacak asıllarının tespitinde, bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla tarhiyatın/tahakkukun bulunduğu en son safhadaki tutar esas alınır. Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce verilmiş en son kararın;

a) Terkine ilişkin karar olması halinde, ilk tarhiyata/tahakkuka esas alınan vergilerin/gümrük vergilerinin % 20'si ile bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla, verginin/gümrük vergilerinin kalan % 80'inin, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının,

b) Tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması halinde, tasdik edilen vergilerin/gümrük vergilerinin tamamı ile bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar TEFE/ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın; bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla, faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının, tahsilinden vazgeçilir. Ancak, verilen en son kararın bozma kararı olması halinde

birinci fıkra hükmü, kısmen onama kısmen bozma kararı olması halinde ise onanan kısım için bu fıkranın (b) bendi, bozulan kısım için birinci fıkra hükmü uygulanır." denildikten sonra aynı maddenin 10. fıkrasında " Bu madde hükmünden yararlanılması için madde kapsamına giren alacaklara karşı dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması şarttır." hükmüne yer verildiği, bu şekilde 6111 sayılı Kanun uyarınca yapılan düzenlemelerden yararlanma şartlarının düzenlendiği görülmektedir. Maddede bahsedilen bölge idare mahkemelerinde ya da Danıştay'da görülmekte olan davalara ilişkin belirleme göreve ilişkin bir belirleme olmayıp, katma değer vergisini de kapsar şekilde yeniden düzenlenen vergi tarh ve tahakkukuna ilişkin yeni esaslara ilişkin bir belirlemedir. Buradan hareketle 6111 sayılı Kanunda da, davaya konu katma değer vergisinden kaynaklanan ihtilafın çözümünde hangi yargı yerinin görevli olduğuna dair bir belirlemeye yer verilmediği tespit edilmiş olmaktadır. Sonuç olarak görevli mahkemenin belirlenmesinde, davaya konu alacağın( katma değer vergisi alacağı) niteliği gereğince uygulanması gereken mevzuatsal düzenlemelere değinilmesi gerektiği anlaşılmıştır.

D) 'Katma Değer Vergisi Alacağı'nın niteliği:

Katma Değer vergisi; Bir mal veya hizmetin üretim veya ithalinden tüketiciye kadar her el değiştirme aşamasında yalnızca o aşamanın "katma değer"i üzerinden alınan işlem (harcama) vergisidir. Bir malın alış fiyatı ile satış fiyatı arasındaki fark "katma değer" demektir. (Ozansoy, Ahmet; Vergi Hukuku Ders Notları, 2012-2013 yılı, s:4) Katma Değer Vergisinin konusu ve kapsamı 3065 sayılı Katma Değer vergisi Kanunu'nda düzenlenmiştir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1. maddesinde hangi işlemlerin katma değer vergisine tabi olacağı düzenlenmiştir. Buna göre;

" 1. Ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler,

2. Her türlü mal ve hizmet ithalatı

3. Diğer faaliyetlerden doğan teslim ve hizmetler:

a) Posta, telefon, telgraf, teleks ve bunlara benzer hizmetler ile radyo ve televizyon hizmetleri,

b) (Değişik: 14/3/2007-5602/10 md.) Her türlü şans ve talih oyunlarının tertiplenmesi ve oynanması,

c) Profesyonel sanatçıların yer aldığı gösteriler ve konserler ile profesyonel sporcuların katıldığı sportif faaliyetler, maçlar, yarışlar ve yarışmalar tertiplenmesi, gösterilmesi,

d) (Değişik: 16/6/2009-5904/8 md.) Müzayede mahallerinde ve gümrük depolarında yapılan satışlar ile 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununa göre düzenlenen ürün senetlerinin, senedin temsil ettiği ürünü depodan çekecek olanlara teslimi

e) Boru hattı ile hampetrol, gaz ve bunların ürünlerinin taşınmaları,

f) Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemleri,

g) Genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetleri,

h) Rekabet eşitsizliğini gidermek maksadıyla isteğe bağlı mükellefiyetler suretiyle vergilendirilecek teslim ve hizmetler." katma değer vergisine tabidir. Görüldüğü üzere, Gelir Vergisi Kanunu'nun 70. Maddesinde belirtilen mal ve hizmetlerin kiralanması da katma değer vergisine tabi işlemler arasında yer almaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 70. maddesinde; "Aşağıda yazılı mal ve hakların sahipleri, mutasarrıfları, zilyedleri, irtifak ve intifa hakkı sahipleri veya kiracıları tarafından kiraya verilmesinden elde edilen iratlar gayrimenkul sermaye iradıdır:

1. Arazi, bina (Döşeli olarak kiraya verilenlerde döşeme için alınan kira bedelleri dahildir.), maden suları, menba suları, madenler, taş ocakları, kum ve çakıl istihsal yerleri, tuğla ve kiremit harmanları, tuzlalar ve bunların mütemmim cüzileri ve teferruatı;

2. Voli mahalleri ve dalyanlar;

3. Gayrimenkullerin, ayrı olarak kiraya verilen, mütemmim cüzileri ve teferruatı ile bilümum tesisatı, demirbaş eşyası ve döşemeleri;

4. Gayrimenkul olarak tescil edilen haklar;

5. (Değişik: 4/12/1985 - 3239/55 md.) Arama, işletme ve imtiyaz hakları ve ruhsatları, ihtira beratı (İhtira beratının mucitleri veya kanuni mirasçıları tarafından kiralanmasından doğan kazançlar, serbest meslek kazancıdır.), alameti farika, marka, ticaret unvanı, her türlü teknik resim, desen, model, plan ile sinema ve televizyon filmleri, ses ve görüntü bantları, sanayi ve ticaret ve bilim alanlarında elde edilmiş bir tecrübeye ait bilgilerle gizli bir formül veya bir imalat usulü üzerindeki kullanma hakkı veya kullanma imtiyazı gibi haklar (Bu hakların kullanılması için gerekli malzeme ve teçhizat bedelleri de gayrimenkul sermaye iradı sayılır.);

6. (Değişik: 19/2/1963 - 202/35 md.) Telif hakları (Bu hakların, müellifleri veya bunların kanuni mirasçıları tarafından kiralanmasından doğan kazançlar, serbest meslek kazancıdır.);

7. (Değişik: 19/2/1963 - 202/35 md.) Gemi ve gemi payları (Motorlu olup olmadıklarına ve tonilatolarına bakılmaz) ile bilümum motorlu tahmil ve tahliye vasıtaları;

8. (Değişik: 4/12/1985 - 3239/55 md.) Motorlu nakil ve cer vasıtaları, her türlü motorlu araç, makine ve tesisat ile bunların eklentileri.

(Değişik: 4/12/1985 - 3239/55 md.) Yukarıda yazılı mallar ve haklar ticari veya zirai bir işletmeye dahil bulunduğu takdirde bunların iratları ticari veya zirai kazancın tespitine müteallik hükümlere göre hesaplanır.

(Değişik: 4/12/1985 - 3239/55 md.) Tüccarlara ait olsa dahi, işletmeye dahil bulunmayan gayrimenkullerle haklar hakkında bu bölümdeki hükümler uygulanır.

(Değişik: 24/12/1980 - 2361/49 md.) Vakfın gelirinden hizmet karşılığı olmayarak alnan hisseler ile zirai faaliyete bilfiil iştirak etmeksizin sadece üründen pay alan arazi sahiplerinin gelirleri bu kanunun uygulanmasında gayrimenkul sermaye iradı addolunur." şeklindeki düzenleme ile katma değer vergisine tabi gelirler belirtilmiştir. Dava konusu uyuşmazlık yönünden kanun maddesi incelendiğinde, davalı tarafından katma değer vergisi uygulamasında 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 70 maddesinin 2. fıkrasının dikkate alındığı anlaşılmaktadır. Her ne kadar davacı vekili tarafından, deniz yüzeyinin dalyan ve voliden farklı olduğu ve bu nedenle katma değer vergisi kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığı iddia edilmiş ve davalı tarafından söz konusu kiralamanı deniz yüzeyinin istihsalı hakkında ilişkin olup, 3095 sayılı Kanun'un 1/3-f bendi kapsamında hak kiralaması kapsamında katma değer vergisine tabi olduğu savunulmuş ise de;söz konusu iddia davanın esasına ilişkin olup, Mahkememizce sadece görevli yargı yerinin belirlenmesi amacı ile sınırlı söz konusu incelemede, bahsi geçen iddia yönünden bir değerlendirme yapılması mümkün değildir Söz konusu değerlendirmenin dosya kapsamında görevli olduğu belirlenecek mahkemece yapılması gerekecektir.

Buradan hareketle idarenin katma değer vergisi uygulamasına konu işleminin 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu 1. maddesinin 3/f bendindeki yollaması ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 70 maddesinin 2. Bendine dayandığı sonucuna ulaşılmıştır.

E) Sonuç:

Sonuç olarak, davaya konu işlem, katma değer vergisi tahakkuku ve tahsiline ilişkin işlemdir. Davacı söz konusu tahakkuk ve tahsilin hukuka aykırı olduğunu iddia ederken, davalı tarafından söz konusu işlemlerin 3065 sayılı Katma değer vergisi kanunu, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve 2886 sayılı Kanu ihale kanunu'na uygun yapıldığını savunularak davanının reddini istenmektedir. Bu başlık altındaki tüm açıklamalardan, davaya konu işlemin vergi hukuku mevzuatı çerçevesinde gerçekleştirilen, idarenin tek taraflı ve kamu gücüne dayalı idari işlemi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Nitekim Vergi; devletin ya da devletin yetkilendirdiği kamu tüzel kişilerinin kamu harcamalarını karşılamak üzere yasalar çerçevesinde gerçek ve tüzel kişilerin ödeme gücü üzerinden zora dayanarak ve karşılıksız olarak aldığı parasal değerlerdir.(Ozansoy, Ahmet; Vergi Hukuku Ders Notları 2012-2013 yılı)

Her ne kadar davalı vekili tarafından, taraflar arasında imzalanan 16.12.2013 tarihli su ve su alanları için kira sözleşmesinin 11. maddesindeki; "Sözleşmeye ait, bütün vergi, resim ve harçlarla, sözleşme giderleri kiracıya aittir" şeklindeki düzenleme nedeni ile, uyuşmazlığın sözleşmeden kaynaklandığını ve bu nedenle davanın menfi tespit ya da istirdat talebi ile adli yargı yerinde görülmesi gerektiği iddia edilmiş ise de; 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 8. maddesinde, sözleşme ile vergi sorumluluğu ve mükellefiyetinin düzenlenemeyeceği açıkça belirtilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 'Mükellef ve Vergi Sorumlusu' başlıklı 8. maddesinin 3. fıkrasında " Vergi kanunlarıyla kabul edilen haller müstesna olmak üzere, mükellefiyete veya vergi sorumluluğuna müteallik özel mukaveleler vergi dairelerini bağlamaz." denilmek sureti ile, vergi mükellefiyeti ve sorumluluğunun sözleşme ile değiştirilemeyeceği, ancak özel kanunlarla durumun düzenlendiği hallerin istisna olduğu belirtilmiştir. Kanunun lafzından hareketle, vergilerin kanuniliği ilkesi de dikkate alınarak, taraflar arasında imzalanan sözleşme ve bu sözleşmede yer alan vergiye ilişkin düzenlemelerin, davaya konu işlemin tek taraflı, kamu gücüne dayalı bir idari işlem olduğu sonucunu değiştirmediği ve kiracının vergiler konusundaki mükellefiyetine vurgu yapan, hatırlatıcı bir kayıt mahiyetinde olduğu kanaatine ulaşılmıştır.

Nitekim 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 377. maddesinde de; "Mükellefler ve kendilerine vergi cezası kesilenler, tarh edilen vergilere ve kesilen cezalara karşı vergi mahkemesinde dava açabilirler." şeklindeki düzenleme ile de, vergi uygulamalarına ilişkin davaların vergi mahkemelerinin görevine girdiği ayrıca ve açıkça hükme bağlanmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Hakkında Kanun'un 2. maddesinin 1. fıkrasında; "İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Ana.Mah.nin 21/9/1995 tarih ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000 - 4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar." şeklindeki düzenleme ile idari işlemlere karşı açılacak iptal davalarında idari yargının görevli olacağı düzenlenmiş;

2576 Sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri Ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu Ve Görevleri Hakkında Kanun'un Vergi Mahkemelerinin görevini düzenleyen 6. maddesinde; "Vergi mahkemeleri:

a) Genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davaları,

b) (a) bendindeki konularda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları,

c) Diğer kanunlarla verilen işleri,

Çözümler." denilmek sureti ile il özel idareleri tarafından yapılan vergi işlemlerinin vergi

mahkemeleri eli ile inceleneceğini açıkça ve ayrıca düzenlenmiştir.

Tüm bu yasal mevzuat ve dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde, davacı ile davalı arasında, deniz alanının kiralanması işine ilişkin olarak imzalanan sözleşme nedeni ile, davalı İl Özel İdaresi'nce davacıya sözleşme bedeli üzerinden katma değer vergisi uygulamasında ilişkin işlemin iptali istemi ile açılan davaya, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu, 3065 sayılı Katma Değer vergisi Kanunu, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu ve 257 6 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde vergi mahkemesinde bakılması gerektiği kanaatine ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın başvurusunun reddine karar verilmesi gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın BAŞVURUSUNUN REDDİNE, 17.11.2014 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

| Başkan | Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|---|
| Serdar | Eyüp Sabri | Ali | Nurdane |
| ÖZGÜLDÜR | BAYDAR | ÇOLAK | TOPUZ |

| Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|
| Alaittin Ali | Ayhan | Mehmet |
| ÖĞÜŞ | AKARSU | AKBULUT |